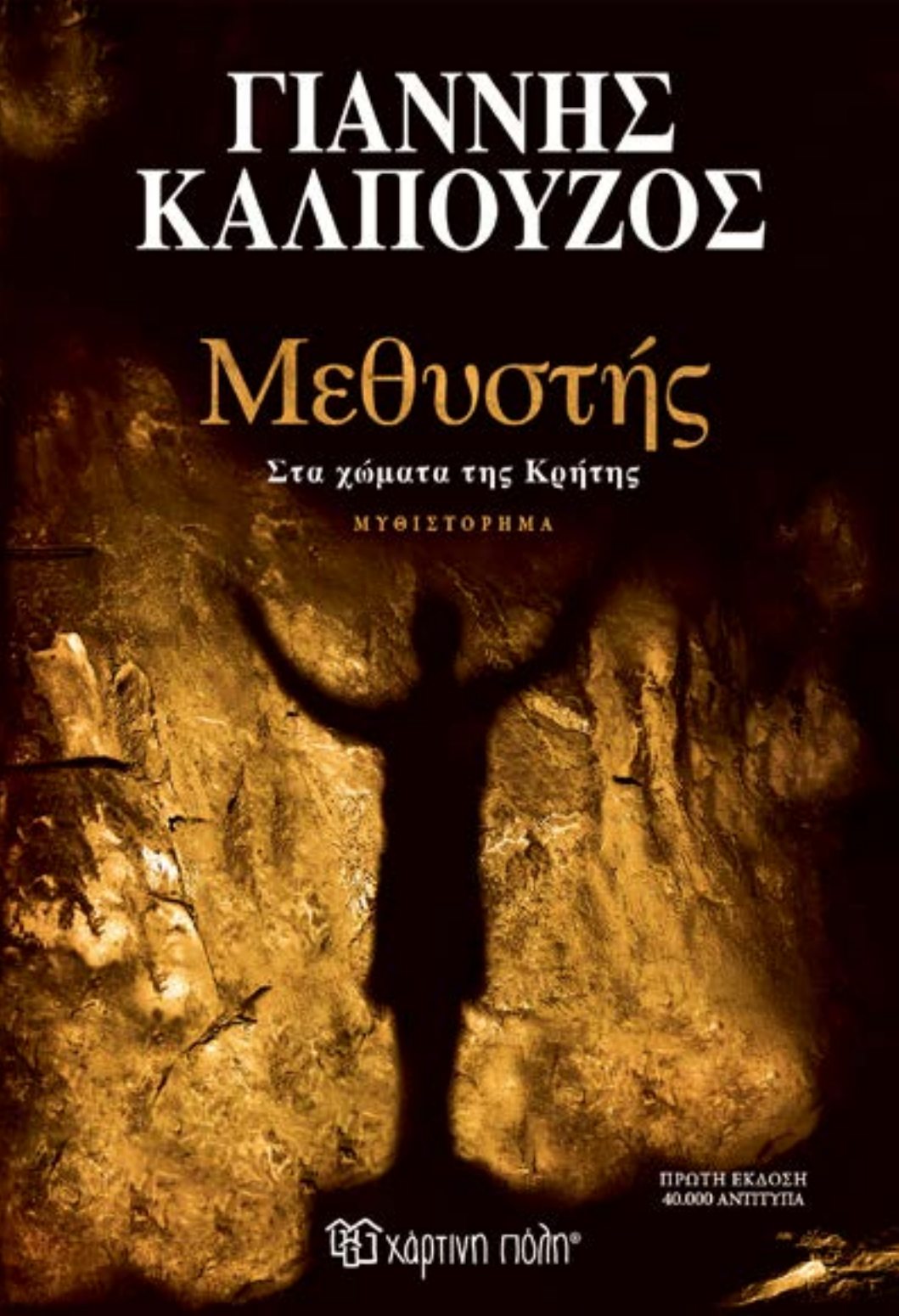

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΑΛΠΟΥΖΟΣ

Μεθυστής

Στα χώματα της Κρήτης

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ
40.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

 χάρτινη πόλη®

ΜΕΘΥΣΤΗΣ – ΣΤΑ ΧΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΠΟΥΖΟΣ

© 2025 ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΠΟΥΖΟΣ - Εκδόσεις Χάρτινη Πόλη®

ΜΑΡΤΙΟΣ 2025

ISBN: 978-618-225-317-5

Επιμέλεια: Φίλια Μπουγιούκου

Σχεδιασμός χαρτών: Ιωάννα Λιάνα-Τολίκα και Πελαγία Μπάκα

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση: Ραλλού Ρουχωτά

Φωτογραφία εξωφύλλου © 2025 ΗΛΙΑΣ ΠΕΡΓΑΝΤΗΣ

Απαγορεύεται η με κάθε τρόπο, μερική ή ολική,
αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος βιβλίου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΧΑΡΤΙΝΗ ΠΟΛΗ® Μέλος του Ομίλου NAKAS GROUP

23ο χλμ. Λ. Μαραθώνος - Ραφήνα 19009 - Αττική

τηλ.: 22940 79816 • fax: 22940 79817 • email: info@hartinipoli.gr • www.hartinipoli.gr

 [hartinipolieditions](#) [hartinipolibooks](#) [hartinipolibooks](#) Εκδόσεις Χάρτινη Πόλη

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΠΟΥΖΟΣ

Μεθυστής

Στα χώματα της Κρήτης

μυθιστόρημα

1

Το φανταζό

Έβγαζε η θάλασσα τ' άλογά της να καλπάζουν εκείνο το βράδυ. Αχολογούσε το συμπαροκόπι των κυμάτων κι ως τα σοκάκια του Μεγάλου Κάστρου, που τα ράντιζε ώρα το ψιλόβροχο και ζύμωνε τη λασπουριά με σύμμαχο τα πατήματα ανθρώπων και ζωντανών.

Έγραφε το τετράδιο του χρόνου 15 Οκτωβρίου 1937. Ο Ντιραβένας, προσπερνώντας το παμπάλαιο κτίριο όπου στεγαζόταν η Παιδαγωγική Ακαδημία Ηρακλείου, έκοψε δεξιά στην οδό Ξωπατέρα. Του είχαν κολλήσει το παρατσούκλι «Ντιραβένας» επειδή καυχιόταν ότι ο προπάππος του ήρθε απ' τη Ραβέννα της Ιταλίας. Το βαφτιστικό του ήτανε Φραγκιός, όμως πια κανένας δεν το θυμόταν.

Πήγαινε δίχως κουκούλα, δίχως ομπρέλα και ίσα που έβλεπε, καθώς φώτιζε αμυδρά μόνο απ' τα τζάμια των σπιτιών. Έστριψε αριστερά στο επόμενο στενό και στάθηκε. Κοίταξε προς τα πίσω, άνοιξε κατά τον ουρανό την τεράστια μασέλα του και χασμουρήθηκε με θόρυβο. Ψυχή δεν κυκλοφορούσε. Ζύγωνε η ώρα εννιά και οι νοικοκυραίοι της γειτονιάς, στραγγισμένοι από δύναμη κι αντοχές, χουχουλιάζανε στα κονάκια τους.

Προχώρησε ακόμα λίγο, παλουκώθηκε κάτω από 'να παραθύρι κι άρχισε να τραγουδά με, ομολογουμένως, υποφερτό τρόπο:

«Άνοιξε το παράθυρο να ιδείς και να σε ιδούνε / τα μάθια που σε ρέγονται κι απού σε πεθυμούνε.

»Εσύ 'σαι τ' άθη των αθώ και τση μηλιάς το μήλο / εσύ 'σαι που γεννήθηκες αντάμα με τον ήλιο...»

Όμως σταμάτησε απότομα, κάτι αγρίκησε και τον έσκιαξε. Γυρόφερε αλαφιασμένος το βλέμμα, ανατρούλωσε τ' αυτιά του κι οσμιζόταν τον αέρα όπως το λαγωνικό.

«Ίντα¹ διάολο...» μουρμούρισε κι έβαλε την παλάμη του αντιστύλι στο κούτελο πασχίζοντας να διακρίνει μέσα στο σκοτάδι προς την οδό Ξωπατέρα. Στην αρχή ξεχώριζε θαμπό περίγραμμα. Όσπου γρύλλωσε² τα μάτια και πήρε ν' αγκανίζει ωσάν δαρμένος γάιδαρος.

Πλέον άκουγε τα φοβερά μουγκρητά και τα βουερά ρουθουνίσματα πιο κοντά του και θωρούσε ένα μαύρο μοσχάρι να ρίχνεται καταπάνω του. Ανήμερο θεριό, γέννημα της Κόλασης. Στον χοντρό του λαιμό τυλίγονταν αλυσίδες, οι οποίες σέρνονταν στο φαγωμένο καλντερίμι και κροτάλιζαν ανατριχιαστικά. Ηχούσε κι από μακρύτερα δαιμονικός συριγμός. Λες κι ακολουθούσαν τον Εξαποδώ τα χαροπαίδια.

«Τα ύστερα του κόσμου!» έκραζε ο Ντιραβένας. «Το φανταζό του Ντελημάρκου! Μη με κονταρέψεις...»

Να μην του κόψει τη ζωή παρακαλούσε. Πήγε το αίμα του όλο στις πατούσες απ' τη λαχτάρα του.

Σαν παράουρος, παλαβός και παραλοϊσμένος, πάσχιζε να ξεφύγει απ' το τρομακτικό μαύρο δαμάλι. Αναπήδησε μια-δυο φορές, προσπάθησε να τρέξει, περδικλώθηκε, έπεσε, πάλεψε μπουσουλωτά στον βούρκο, σηκώθηκε,

1 Τι, πώς, τι είναι. Βλέπε στο Γλωσσάρι.

2 Άνοιξε διάπλατα τα μάτια. (Το κείμενο διανθίζεται με λέξεις της κρητικής ντοπιολαλιάς, μια σταξιά απ' το άρωμά της, αλλά όχι και με την εκφορά του προφορικού λόγου, τις περικοπές φωνηέντων κι εν γένει τις συντμήσεις, πλην ελαχίστων περιπτώσεων. Όταν δε το νόημα εξάγεται απ' τα συμφραζόμενα ή εξηγείται εντός αυτού, δεν καταχωρούνται υποσελίδιες ερμηνείες. Ωστόσο στο τέλος του βιβλίου παρατίθεται αναλυτικό Γλωσσάρι.)

δρασκέλισε λίγα μέτρα και κατασκοτώθηκε πάλι καταγής. Ωστόσο κατόρθωσε να στυλώσει τα πόδια του και βάλθηκε να πηλαλά πανικόβλητος και λασπωμένος πατόκορφα προς το βάθος του καντουνιού.

2

Η νεροποντή

Στις 17 Οκτωβρίου 1937 τα σύγγεφα είχαν σκεπάσει από νωρίς τον Ψηλορείτη σχεδόν μέχρι τα ριζά του, ολόμαυρα και με σχήματα απόκοσμα. Κυνηγούσε το ένα το άλλο, αλληλοτρώνονταν και φοβέριζαν με ξερά μπουμπουνητά κι αστροπελέκια την πλάση.

Στα σταυρώματα του δειλινού με τη νύχτα ξεκίνησε να βρέχει δυνατά. Ο Νέστορας, ο πατέρας του, η μάνα του και η Βιολέτα, το αποσπόρι της φαμίλιας, κουβέντιαζαν στο καθιστικό. Έλεγαν για το σπίτι που κτίζανε κοντά στο Μικρό Τζαμάκι στην οδό Βιάννου. Περίμεναν πώς και πώς να σπάσουν το τσόφλι της μίζερης ζωής τους, να ολοκληρωθεί η οικοδομή και να φύγουν απ' το νοικιασμένο στη συνοικία της Ξύλινης Τάμπιας.

Το έκτιζαν κυρίως με προσωπικό ιδρώτα, και πιότερο με του Νέστορα και της μάνας του. Αυτός και η Καδιανιά είχαν αναλάβει τα βάρη της οικογένειας αφότου ο καπετάν Μανώλης έπαθε σοβαρό ατύχημα το 1929. Συνέβηκε μόλις τέλειωσε ο Νέστορας το γυμνάσιο και τρεις μήνες απ' τον γάμο του Μιχελή, του μεγάλου του αδελφού. Εκείνη την καταραμένη μέρα σήκωσε ξαφνικό μπουρίνι κι όπως ο καπετάν Μανώλης πάσχιζε να μαζέψει τα δίχτυα, έπεσε στη θάλασσα. Μπλέχτηκαν στα δίχτυα τα χέρια του και η προπέλα τού μάσησε το δεξί ως τον καρπό.

Έκτοτε ανέλαβε το μοτόρι ο Νέστορας, εγκαταλείποντας κάθε σκέψη για πανεπιστημιακές σπουδές. Δεν τον

έκοφτε κιόλας, τον τραβούσε το λεύτερο της θάλασσας κι απεχθανόταν οποιαδήποτε μορφής κλεισούρα. Έμαθε κάμποσα στο γυμνάσιο, άνοιξε ο νους του και του αρκούσαν. Βεβαίως είχε την καπετάνισσα, την Καδιανιά, δίπλα του. Θηλυκιά, μα θεριό, δε λογάριαζε μήτε κούραση μήτε κίνδυνο. Αντροκαλούσε τα κύματα, αντιπάλευε τους αέρηδες, μαχόταν με τα δίχτυα και τα παραγάδια. Αϊτοφώλιαζε και μέσα της ψυχή αδάμαστη και μαζί στοχαστική.

Πιάσανε να μιλούν και για τον μικρότερο γιο της οικογένειας, τον Αστρινό, που υπηρετούσε τη θητεία του και θ' απολυόταν σε έναν μήνα, και την Αργυρή, παντρεμένη ετούτη στις Βούτες. Ωστόσο άλλαξε συζήτηση ο Νέστορας.

«Αντάμωσα χτες τον Ντιραβένα».

«Και ίντα;» τον προέτρεψε ο καπετάν Μανώλης να συνεχίσει.

«Πριχού ειπώ πράμα, μου πέταξε: “Να μηνύσεις στο κομμούνι τον Σήφακα ότι όποιος μουγκανίζει τα βράδια μπορεί και να τον εύρουν με τον λαιμό κομμένο κανένα πρωί”. “Σε ίντα σ’ έβλαψε;” τον ερώτησα, και μ’ αποκρίθηκε: “Όπως περπατούσα προχθές τη νύχτα, χύμηξε άξαφνα καταπάνω μου ένα μαύρο μοσχάρι. Ακούγονταν αλυσίδες και διαολεμένο γρούξιμο. Εγώ νόμιζα πως ήτανε το φανταζό του Ντελημάρκου. Όμως με ξεστράβωσε κάποιος φίλος σήμερα το πρωί. Είχε ιδεί τον Σήφακα να περνά κάτω απ’ το παραθύρι του μασκαρεμένος σε μοσχάρι, με τομάρια και με αλυσίδα κρεμασμένη στον λαιμό”».

«Τι είναι το φανταζό του Ντελημάρκου;» ρώτησε η Βιολέτα.

«Ο Ντελή Μάρκος, δηλαδή αντρειωμένος ή τρελός Μάρκος, πολεμούσε τους Τούρκους τον καιρό που πολιορκούσαν το ενετοκρατούμενο Ηράκλειο. Τον αιχμαλώτισαν, μα κατόρθωσε να δραπετεύσει και ξαναμπήκε στη

μάχη. Όταν τον έπιασαν πάλι, τον δέσανε με χοντρή αλυσίδα και τον έκτισαν ζωντανό στη βρύση του Πριούλη, στην Πύλη Δερματά. Λέγανε κατόπιν οι Τούρκοι ότι το φάντασμά του έβγαине τα βράδια και τους τρομοκρατούσε. Ονόμασαν και τη βρύση Ντελημάρκου», αποκρίθηκε ο Νέστορας και συνέχισε: «Σήμερα, απολείτουργα,¹ πέρασα απ' τον καφενέ του Σήφακα. Εκείνος σκάρωσε το χουνέρι στον Ντιραβένα, το παραδέχτηκε. Φόρεσε τομάρι δαμαλιού, έβαλε για κεφάλι το κρανίο βοδιού στεριωμένο σε παλούκι και τύλιξε στον σβέρκο του μακριά αλυσίδα. Για να σέρνονται οι άκρες της καταγής. Είχε μαζί και τον Μπότη, τον άλλο συμμαθητή μου, που έγδερνε ένα τσίγκινο πιάτο με τον σουγιά του. Ο Σήφακας δρασκελίζει με λυγισμένα τα πόδια και στηρίζοντας τα χέρια σε δυο κοντά ξύλα με πιάστρες».

«Και γιάντα όλα ετούτα τα μασκαραλίκια;» ρώτησε η Καδιανιά.

«Για να του κοπεί ο βήχας. Στο σοκάκι που του στήσανε το χουνέρι, μένει μια παντρεμένη εξαδέλφη του Σήφακα. Είναι ναυτικός ο άντρας της και λείπει στα καράβια. Πήγαινε κάθε τόσο ο Ντιραβένας τις νύχτες και την κόρταρε με μαντινάδες. Προτίμησε να τον σκιάξει αντί να τον ξυλοφορτώσει».

«Καλά του έκαμαν!» πετάχτηκε η Βιολέτα.

«Δεν έπρεπε ν' ανακατέψουν το φανταξό του Ντελημάρκου. Όποτε εμφανιζόταν, ακολουθούσαν μεγάλα κακά· έτσι μολογούσε ο άππος μου», είπε ο καπετάν Μανώλης και θαρρείς σαν επιβεβαίωση της κουβέντας του δυνάμωσε κι άλλο η βροχή.

«Σκιάγματα των παλιών...» σχολίασε η Καδιανιά. «Εγώ

1 Ύστερα απ' τη Θεία Λειτουργία.

στέκομαι πιότερο στην απειλή του Ντιραβένα ότι θα κόψει τον λαιμό του Σήφακα».

«Αυτά τα πράματα να μην τα γελάτε...» αντέτεινε ο καπετάν Μανώλης. «Όσο για τον Ντιραβένα, δεν είναι άξιος να πειράξει τον Σήφακα. Το σκουλήκι δεν μπορεί να χωθεί στην πέτρα».

«Ο μαχμούζης¹ δεν ψάχνει να χωθεί στην πέτρα. Γυρεύει γκρεμό να την κυλήσει».

«Ετούτο φοβάμαι κι εγώ», συμμαρίστηκε ο Νέστορας τη γνώμη της μάνας του. «Τον αποκάλεσε κομμούνι. Ο Σήφακας είναι κομμουνιστής, αλλά δεν το διαλαλεί. Πώς το κάτεχε ο Ντιραβένας; Ο Μεταξάς έχει παντού ρουφιάνους».

«Κατά το λούλουδο που θα βάλεις στ' αυτί, θα γρικός και τη μυρωδιά. Ο Ντιραβένας μήτε για γομαράγκαθο δεν αξίζει...» επέμεινε ο καπετάν Μανώλης.

Ο Νέστορας δε συμφωνούσε. Ήταν συμμαθητής του ο Ντιραβένας, όπως και ο Σήφακας, στις δύο πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου. Έπειτα τα παράτησε, παρότι με μνήμη καμήλας, και καταγινόταν με δουλειές του ποδαριού. Ιδιόρρυθμος τύπος και με αλαφράδα στον νου, ωστόσο δε θα τον χαρακτήριζε κουζουλό ή ανόητο. Τον σπλαχνίζοταν κιόλας, καθώς τον χτύπησαν σωρηδόν οι δυστυχίες του κόσμου.

Προτού συμπληρώσει τα τέσσερα, τους παράτησε ο πατέρας του. Πάσχιζε η μάνα του, η Μαθία, ν' αναθρέψει τον Ντιραβένα, μια κόρη κι ένα μικρότερο αγόρι. Το κορίτσι πέθανε από τύφο στα επτά του χρόνια. Το κοπέλι, το πιο μικρό, δεν το ξανάδε κανείς αφότου πάτησε στα δύο. Ζούσανε στη χαμηλοτάβανη τρώγλη τους με το χωματένιο πάτωμα και στερούνταν τα στοιχειώδη, φτώχεια ανείπωτη, κι όλοι τούς καταφρονούσαν. Στη γειτονιά ελάχιστοι

1 Ύπουλος.

τους καλημέριζαν, ενώ τα κουτσομπολιά έδιναν κι έπαιρναν. Αποκαλούσαν μπάσταρδο τον Ντιραβένα και κατηγορούσαν για κρυφή πουτάνα τη Μαθία. Έλεγαν κι ότι πούλησε το άλλο αγόρι.

«Ίντα γίνεται έξω; Θεομηνία!» αναφώνησε η Βιολέτα.

Έτρεξαν στο παράθυρο. Εκτυφλωτικές αστραπές χαράκωναν τον ουρανό και τρομακτικές βροντές έκαναν τον τόπο να σείεται. Η βροχή έπεφτε καταρρακτώδης, δαιμονισμένη νεροποντή. Λιμασμένα τα σύγνεφα ρίχνονταν να φάνε τη γης. Σ' ελάχιστα λεπτά τα καντούνια πλημμύρισαν και μετατράπηκαν σε ορμητικούς χειμάρρους. Συγχρόνως φυσούσε δυνατά, με το βουητό του αέρα να ξεχύνεται θαρρείς απ' τις σπηλιές του Εωσφόρου.

Η Βιολέτα κόλλησε πάνω στον Νέστορα κι έτρεμε. Ο καπετάν Μανώλης αφουγκραζόταν ψύχραιμος και βλοσυρός. Η Καδιανιά έφερε έναν δυνατό φακό, που τον χρησιμοποιούσαν στο καϊκι για το ψάρεμα, και φώτιζε στον δρόμο.

«Ανεβείτε στον οντά!»¹ πρόσταζε ο καπετάν Μανώλης σε κάμποση ώρα, καθώς άρχισαν να εισχωρούν νερά απ' τις χαραμάδες της εξώπορτας.

Την ίδια στιγμή κόπηκε το ηλεκτρικό ρεύμα. Έξω ηχούσαν σπαραχτικές κραυγές, θρήνοι κι εκκλήσεις για βοήθεια. Ανέβηκαν και ζύγωσαν στο παράθυρο. Φωτίζοντας με τον φακό, παρατηρούσαν τριγύρω παγωμένοι. Είχανε ορμήσει απ' τη Χανιώπορτα² τα νερά των έξωθεν των τειχών μαχαλάδων Μασταμπά και Θερίσου και κατέκλυζαν τη βορειοδυτική μεριά του Ηρακλείου. Θολά και τρομακτικά σε όγκο, πλημμύριζαν τις ισόγειες κατοικίες και

1 Το δωμάτιο του ανωγείου.

2 Χανίων Πόρτα, πύλη του κάστρου, καθώς από εκεί ταξίδευαν προς Χανιά.

ανάγκαζαν τους ενοίκους τους ν' ανέβουν στις ταράτσες για να σωθούν. Συνάμα παράσερναν μπαούλα, τραπέζια, στρώματα, βαρέλια, ξύλα, κάρα, δέντρα...

Βάλθηκαν ο Νέστορας με την Καδιανιά να μεταφέρουν έπιπλα και σκευή στο ανώγειο, ενώ η Βιολέτα έστεκε στη σκάλα και τους έφεγγε με τον φακό. Μέχρι είδη αλιείας, που τα φύλαγαν στο σπίτι, κουβάλησαν και τα στοίβαζαν στο κέντρο της κάμαρης. Όσπου ξεπέρασε το ένα μέτρο το νερό στο ισόγειο και σταμάτησαν. Κάθισαν στο κρεβάτι κι αγρικούσαν αμίλητοι τον βρυχηθμό της βροχής. Αγωνιούσαν και μην τυχόν φτάσει το νερό ως απάνω.

Θα 'χε τρεις ώρες που η μάνητα της φύσης χτυπούσε ακατάπαυστα και χωρίς λύπηση την πόλη. Ο Νέστορας είχε σβήσει τον φακό, για ν' αντέξει η μπαταρία του. Ωστόσο τον άναβε πότε πότε κι έβλεπε το νερό ν' ανεβαίνει στο κάτω πάτωμα, παρότι η διώροφη οικοδομή βρισκόταν σε σχετικά υπερυψωμένο σημείο. Η δεκαεξάχρονη και λεπτεπίλεπτη Βιολέτα δεν ξεκολλούσε από πάνω του.

«Είμαι εγώ εδώ, μη σκιάζεσαι τίποτε», της έλεγε ο Νέστορας και της χάιδευε τα μαλλιά.

«Μεθυστή! Βοήθεια! Πνιγόμαστε! Βοήθεια!» ήχησε μέσα στον ορυμαγδό η φωνή του Ντιραβένα.

Το παρατσούκλι «Μεθυστής» το 'χε βγάλει στον Νέστορα ο πάππος του, ο Μιχαλαριάς, που ζούσε στον Κρουσώνα. Άνοιγαν στη γειτονιά τα βαρέλια του κρασιού τον Νοέμβριο του 1918, όταν είδαν τον Νέστορα να σκοτώνει ένα φίδι. Επτά χρόνων τότε. Το κάρφωνε στο κεφάλι με σουβλερό και μακρύ ξύλο. «Ίδιος ο Αϊ-Γιώργης ο Μεθυστής! Μόνο τ' άλλογο σου λείπει», έκραξε ο πάππος του κι έκτοτε τον αποκαλούσαν «Μεθυστή». Του ταίριαζε κι ως χαρακτήρας, αφού ρούφαγε δίχως βαρυγκόμιες κάθε σταλαματιά της ζήσης.

Πετάχτηκε ο Νέστορας απ' το κρεβάτι, έσπευσε στο

παράθυρο κι έριξε τη δέσμη του φακού κατά το σπίτι του Ντιραβένα, σχεδόν αντίκρυ στο δικό τους. Πλέον τα νερά σχηματίζαν λίμνη στην περιοχή. Ο Ντιραβένας με τη μάνα του βρίσκονταν στη στέγη, βυθισμένοι μέχρι τα γόνατα στα λασπόνερα. Στέγη-ταράτσα με ρόδωμα, ήτοι αργιλώδες χώμα, ανακατεμένο με άχυρα και πατικωμένο στο στρώμα των καλαμιών του δώματος. Δε θ' αργούσε να καταρρεύσει και να μείνουν μονάχα τα δοκάρια, αν δε σωριάζονταν κι εκείνα.

Αντικρίζοντας ο Ντιραβένας τον φακό, βάλθηκε να ουρλιάζει πιο δυνατά.

«Φέξε μου», είπε στη Βιολέτα ο Νέστορας.

«Κουζουλάθηκες; Ίντα θα κάμεις;» αντέδρασε ο πατέρας του.

Αγνοώντας τον, άρπαξε μια κουλούρα χοντρού κανναβένιου σπάγγου κι έδεσε την άκρη στο πόδι του κρεβατιού. Ύστερα άνοιξε το παράθυρο. Η βροχή ακόμη μαστίγωνε με λύσσα την πλάση κι ορμούσε στο δωμάτιο.

Σκαρφάλωσε στο περβάζι, άδραξε την κουλούρα και την τίναξε προς τον Ντιραβένα. Όμως δεν έφτασε ως τον στόχο και την ξαναμάζεψε.

Η Καδιανιά τύλιγε κιόλας σε άλλο σκοινί βαρίδια ψαρέματος σχηματίζοντας σβόλο. Τον κομπόδιασε ο Νέστορας στην άκρη της κανναβένιας κουλούρας κι ανέβηκε στο περβάζι. Στριφογύρισε την μπάλα με τα βολίμια, την εκτίναξε κι έπεσε στα νερά της ταράτσας του Ντιραβένα.

«Δέσε τη μάνα σου απ' τις μασχάλες!» του έκραξε. «Να πιαστεί γερά και να μην ανασαίνει!»

Ο Ντιραβένας ακολούθησε τις ορμήνιες του και σε λίγο ο Νέστορας τραβούσε με δύναμη το σκοινί. Η κυρα-Μαθία πότε βούταγε στο νερό και πότε ξεπετούσε το κεφάλι σαν νεροχελώνα. Ήτανε πενήντα δύο χρόνων. Μέχρι

να τη φέρει ως το παραθύρι και να την μπάσει στο δωμάτιο, είχε πει κάμποσα λασπόνερα. Γονάτισε στο πάτωμα, έβηχε αδιάκοπα και ξερνοβολούσε. Η Καδιανιά πάσχιζε να τη βοηθήσει.

Με την ίδια διαδικασία έσυρε και τον Ντιραβένα, αν κι εκείνος ρούφηξε λιγότερο νερό.

«Τη μάνα μου κι εσένανε, άλλον δε δοξάζω», είπε στον Νέστορα δρασκελώνοντας το περβάζι και συνέχισε ν' αρμαθιάζει ευχαριστίες. Σπρώχνει ο φόβος τους ανθρώπους να τάζουν, όμως πόσοι αθετούν τις υποσχέσεις τους όταν παρέλθει ο κίνδυνος;

Του έδωσε η Καδιανιά κουβέρτα, συμμαζέψε και τη μισοζώντανη Μαθία κοντά του και κουκουλώθηκαν σε μια γωνιά μουσκεμένοι ως το κόκαλο. Σιγότερεμε, κροτάλιζαν τα δόντια του και παρατηρούσε τριγύρω ωσάν τρομαγμένο σπουργίτι. Αδύνατον να τους προσφέρουν ένα ζεστό ρόφημα. Η κουζίνα στην αυλή κι όλα τα σκεύη είχαν μετατραπεί σε υποβρύχιο μαγειρείο.

Πήγε η ώρα έντεκα μέχρι να σταματήσει η καταστροφική θύελλα. Τότε άρχισε να συνέρχεται κι η μάνα του Ντιραβένα. Θέλησε και να ιδεί το σπίτι της.

«Ακόμα δε φαίνεται τίποτα», της αποκρίθηκε ο Νέστορας, κι ας καταλάβαινε πως το κατάπιαν τα νερά.

Ωστόσο αδυνατούσε να προβλέψει πολλά άλλα.

ΚΡΗΤΗ 1937-1945. Χρόνια σαν αιγιμαρές ακίδες, αλλά και με φωτεινά πτεροκοπήματα.

Ο Νέστορας πορεύεται με την αρχή: Ευτυχώς χρωστώ στη ζωή και δε μου χρωστάει. Η Αριάνη αναρωτιέται: Μήπως αν τα βάνεις όλα σε τάξη σου ξεφεύγει η ζωή; Ο Μιχαλαριάς, με τη μισή καρδιά του από γριανίτη και την άλλη μισή από βαμβάκι, αφότου ξεκάμπισε στο χνούδι της γης, έζησε ωςάν μανιασμένος ταύρος. Η πασάχαρη Βιολέτα δηλώνει: Ή με τον Τίτο ή σε μοναστήρι. Ο Ντιραβένας, κατά πός λέει, μετατρέπεται σε σκαντζόχοιρο για να μην τον φάνε οι αλεπούδες. Η Καδιανιά αντροκαλεί τα κόμματα. Στο πρόσωπο του Χαράλάμπη Γιανναδάκη σμίγει η έκρηξη με τη γαλήνη.

Δικτατορία Μεταξά, το Ελληνοϊταλικό Μέτωπο, η μάχη της Κρήτης, η ανήλεής γερμανική κατοχή στο νησί και η αντίσταση. Τα φοβερά κι εγγληματικά αντίποινα των Γερμανών, η προπαγάνδα και η κατατρομοκράτηση του λαού, η κοινωνική ανισότητα, τα δόντια της πείνας, μανραγορίτες, δωσιλόγοι, καταδότες, άνθρωποι χωρίς κανέναν ηθικό και ιδεολογικό φραγμό, αλλά κι εκείνοι που, όταν στέκονται μπροστά σου, χαμηλώνεις το βλέμμα όπως στην κονταριά του ήλιου.

Ξυπόλυτες αλήθειες και παποντωσόμενα ψέματα. Ανυπόταχοι, αγωνιστές, σκιασμένοι, υποκριτές, πολτοποιημένες συνειδήσεις, μίσος, απληστία και αχαριστία. Η ψυχή της γυναίκας που χτυπήθηκε στο αιμόνι της άνοιξης και του άντρα στο αιμόνι του χειμώνα, ένα ματωμένο κροσσωτό κεφαλομάντιλο κι ο μεγαλύτερος πλούτος της ζωής: Δυο μάτια να σε βορούν με λαχτάρα.

ISBN: 978-618-225-317-5

ΧΑΡΤΙΝΗ ΠΟΛΗ*

23α ελε. Α. Μαρτίνογ, Ρεθύμη 73009 - Αρκαδία, Ελλάδα, +30 22940 79616, email: info@hartinipoli.gr

www.hartinipoli.gr

MEMBER OF THE OLYMPIAN
NAKAS GROUP